

uuuu transakcija.si

#minizin mitov o medicinski tranziciji

TRANS
—AKCIJA

Funded by the
EL*C

Razumevanje spolne raznolikosti in tranzicije je še vedno podvrženo mitom in predsodkom, pogosto tudi znotraj kvir skupnosti same. Zlasti v času porasta politične napetosti, kjer je zdravstvena oskrba trans oseb (z)nova tarča anti-gender nasilja, pa je še posebej pomembno, da spolno potrjujoče zdravstvo ni predmet napačnih predstav.

Mini zin mitov o medicinski tranziciji tako v poskusu naslovitve kaosa strukturne diskriminacije, družbene transfobije in nestabilnega zavezništva ponuja jedrnat in razumljiv vpogled v to, kaj te predstave pogosto so—in svoj odgovor nanje.

Zin je namenjen tako trans osebam, ki iščejo jasne in zanesljive informacije, kot tudi vsem, ki želijo postati boljši_e zavezniki_ce ter se opremiti z resničnim znanjem o temeljnih vprašanjih medicinske potrditve spola.

#minizin je skupaj s #checklisti za dostopnost nastal v okviru projekta Advocating for *, s finančno podporo EL*C in EU.

Co-funded by the
European Union

Trans osebe v procesu medicinske tranzicije v Sloveniji obravnava Interdisciplinarni konzilij za potrditev spolne identitete. Ta naj bi deloval v skladu s Standardi spolno potrjujoče oskrbe, ki jih izdaja organizacija WPATH.

Proces medicinske tranzicije je praviloma dolg, naporen in poln preizkušenj, zato je zelo pomembno, da imaš dobre vire podpore.

Pred vstopom v tranzicijo je dobro poznati WPATH Standarde oskrbe in vedeti, kako naj bi potekala spolno potrjujoča oskrba.

“medicinska tranzicija je zgolj modna muha in pritisk vrstnikov”

Spolna identiteta je globoko osebna in neodvisna od zunanjih vplivov. Za številne trans osebe je medicinska tranzicija primaren vir ublažitve spolne disforije.

“medicinska tranzicija je nevarna”

Medicinski postopki za potrditev spola so podprti z obsežnimi raziskavami in so varni, kadar jih izvajajo usposobljeni strokovnjaki.

“trans osebe pogosto obžalujejo medicinsko tranzicijo”

V večini primerov se kaže ravno obratno; po vstopu v medicinsko tranzicijo trans osebe poročajo o boljši kakovosti življenja.

“vse trans osebe se odločijo za medicinsko tranzicijo”

Vsaka trans oseba se sama odloča o tem, katere korake tranzicije bo izbrala, če sploh katere. Nobena telesna značilnost ne določa tvoje spolne identitete in noben medicinski proces ni nujen, da bi bila tvoja izkušnja spola veljavna.

“medicinska tranzicija je enostavna in hitra”

Medicinska tranzicija je lahko dolgotrajen in zahteven proces, odvisen tako želj trans osebe glede elementov tranzicije kot od splošnega dostopa do ustrezne zdravstvene oskrbe in zagotavljanja le-te v primerljivih kapacitetah.

Za vse trans osebe, ki želijo vstopiti v proces medicinske potrditve spolne identitete, se ta začne s *psihiatrično obravnavo*. Polnoletne osebe spremljata psihiatra dr. Zajc in dr. Rahne Otorepec [Ambulanta za spolno zdravje, CMZ].

Čakalne vrste so pri obeh psihiatrah zelo dolge. Na prvi pregled lahko osebe čakajo tudi pol leta ali več.

Zdravstvena oskrba trans oseb ni vedno tudi spolno potrjujoča. Poznaj svoje pravice in pazi nase.

Če kje drugje že prejemaš psihološko podporo, prinesi vse izvide s sabo, saj lahko to skrajša tvoj proces.

na ročaj

Ambulanta za spolno zdravje
Center za mentalno zdravje

dr. Rahne Otorepec: **01/5847943**
dr. Zajc: **peter.zajc@psih-klinika.si**

“tranzicija je samo za mlade”

Trans osebe vseh starosti se odločajo za medicinsko tranzicijo in tvoja trans izkušnja ni nič manj resnična, če v medicinsko tranzicijo ne vstopiš v mladosti.

Po določenem številu psihiatričnih pregledov psihiater_inja običajno naroči pregled pri klinični psihologinji. Pri nas je to dr. Šoštarič Zvonar.

Zaradi neznanja o nebinarnosti imajo nebinarne osebe v splošnem slabše izkušnje v zdravstvu.

“tranzicija je samo za 100% prepričane”

Mnoge trans osebe se soočajo z dvomi in negotovostjo tudi med procesi medicinske tranzicije, kar pa ne pomeni, da njihova izkušnja ni veljavna. Raziskovanje svoje identitete ni proces, ki se mora končati zaradi zdravstvene intervencije, ravno nasprotno – psihološka podpora med tranzicijo naj bi bila ravno temu namenjena.

“tranzicija ni za nebinarne osebe”

Mnogo nebinarnih oseb se nenehno odloča za vstop v medicinsko tranzicijo. Tranzicija ni rigidni proces z določenim začetkom in koncem, temveč je proces po lastni načrtani poti.

“hormonska terapija spremeni osebnost oseb”

Hormonska terapija pomaga uskladiti telesne značilnosti s spolno identiteto in ne spremeni osebnosti osebe. Hormoni lahko na telo vplivajo na različne načine, kot so spremembe v poraščenosti, mišični masi in redistribucija telesne maščobe. Lahko vplivajo tudi na določena čustvena in/ali razpoloženjska

“hormonska terapija uničuje zdravje otrok in mladostnic_kov”

Medicinska tranzicija je lahko dolgotrajen in zahteven proces, odvisen tako želj trans osebe glede elementov tranzicije kot od splošnega dostopa do ustrezne zdravstvene oskrbe in zagotavljanja le-te v primerljivih kapacitetah.

Endokrinološki pregledi potekajo na Polikliniki v UKC Ljubljana, osebe pod 25 let pa se lahko naročijo tudi na Pediatrični kliniki v Ljubljani.

Pred začetkom HRT je potrebno opraviti določene preglede za preverjanje notranjih organov.

“operativni posegi so za trans osebe, ki sovražijo svoje telo”

Velika večina trans oseb se odloča za operativne posege zato, ker želijo svoje telo uskladiti s svojo spolno identiteto in ne zaradi sovraštva do svojega telesa.

Kirurški posegi lahko blažijo spolno disforijo, vendar ta ne pomeni, da oseba sovraži svoje telo, četudi občuti negativen odnos do nekaterih njegovih značilnosti.

Osebe lahko doživljajo spolno disforijo na različne načine, prav tako pa ni nujno, da jo doživljajo vse trans osebe, kot tudi ne drži, da je disforija pogoj za medicinsko tranzicijo.

Medtem ko sta masektomija in mamoplastika dostopni v Sloveniji, so za spodnje operacije osebe napotene v Srbijo h kirurgu dr. Miroslavu L. Đorđeviću.

Osebam z diagnozo F64 lahko tudi nekatere druge kirurške posege krije ZZS.

“medicinska tranzicija so zgolj kozmetični popravki”

Medicinska tranzicija je zdravstvena potreba, ki pomaga trans osebam živeti v skladu s svojo spolno identiteto, kar lahko bistveno izboljša njihovo kakovost življenja ter pozitivno vpliva na njihovo dobrobit in duševno zdravje.

“medicinska tranzicija je zdravljenje”

Ker transspolnost ni bolezen ali duševna motnja, tudi medicinske tranzicije ne moremo razumeti kot zdravljenje, čeprav je njen namen tudi ublažitev spolne disforije. Slednja je pogosto povezana z družbenimi pričakovanji glede spola, ki je bil osebi pripisan ob rojstvu in neusklajenostjo teh pričakovanj s spolno identiteto osebe.

Medicinska tranzicija je tako v vlogi nujno potrebne zdravstvene oskrbe, ki lahko pomaga zmanjševati to duševno stisko.

Vstop v medicinsko tranzicijo je v Sloveniji obvezen za vse transspolne osebe, ki želijo spremeniti uradni podatek o spolu v osebnih dokumentih, saj morajo na upravni enoti predložiti tudi potrdilo o 'spremembi spola', ki ga izda en od psihiatrov konzilija za potrditev spolne identitete.

Psihiatra te ne bosta nujno sama od sebe vprašala, ali želiš potrdilo za upravno enoto, zato poskrbi, to poveš sam_a.

“medicinska tranzicija je sprememba spola”

Medicinska tranzicija omogoča uskladitev telesa s spolno identiteto osebe in ni proces, v katerem bi oseba 'zamenjala spol'. Gre za obliko potrditve spolne identitete, medtem ko se na ravni telesa zgodi sprememba nekaterih fizičnih značilnosti.